

NÁVRH AKTUALIZACE PRIORIT ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ V ÚZEMÍ MAP III

Projekt:

Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Mohelnice III

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023046

Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Samotnému vymezení a stanovení prioritních oblastí předcházely analýzy realizovaných výzkumů v území (zejména výzkum MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol; vlastní dotazníková šetření na úrovni pracovních skupin, mateřských a základních škol v území SO ORP Mohelnice ad.), analýzy dat (např. demografické struktury populace území SO ORP Mohelnice na základě výsledů Sčítání lidu, bytů a domů, struktury nezaměstnanosti, dopravní dostupnosti ad.), konzultace s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základních a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice, které vyústily se stanovení základních prioritních oblastí, kterými jsou: dostupnost předškolního a základního vzdělání, kvalita předškolního a základního vzdělávání, uplatnitelnost žáků po absolvování povinné školní docházky a spolupráce škol s veřejnými a soukromými subjekty. Prioritní oblasti byly stanoveny v souladu se strategickými dokumenty. Stanovené prioritní oblasti byly základem pro stanovení prioritních cílů v rámci místního akčního plánu a byla jim věnována zvýšená pozornost v rámci všech aktivit realizovaných v rámci místního akčního plánu s cílem eliminovat rizika z problémové oblasti plynoucí.

Každá z prioritních oblastí je v souladu se stanovenými opatřeními MAP na úrovni povinných opatření, průřezových a volitelných opatření či dalších volitelných opatřeních.

Stanovené prioritní oblasti:

- **Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol**
- **Priorita 2 Inkluzivní vzdělávání**
- **Priorita 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků**

Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol

- Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita,
- Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,
- Investice do rozvoje kapacit základních škol,
- Optimalizace využití kapacit všech škol,
- Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění.

Prioritou je:

- Zajistit do roku 2025 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí
- Zajistit do roku 2025 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích
- Realizovat energetická úsporná opatření v mateřských a základních školách
- Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků

Důvodem začlenění mezi prioritní oblasti je potřeba navýšení nedostatečné kapacity škol a potřeba zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení (školek), a tím umožnění lepšího zapojení rodičů s dětmi předškolního věku na trh práce. Z vlastního dotazníkového šetření realizačního týmu provedeného na území ORP Mohelnice vyplývá, že většina mateřských škol je na hranici svých kapacitních možností, jedná se především o školy v obcích Loštice, Mohelnice, Třeština, Maletín a

Pavlov. Mateřské školy rovněž potřebují řešit umístování dětí mladších 3 let, jelikož většinou na toto nejsou připraveny. Tam, kde je to potřebné, je prioritou zvýšení kvality předškolního vzdělávání prostřednictvím investic do modernizace a do rekonstrukce zázemí škol (tak, aby byly schopné se vypořádat s velkým zájmem ze strany rodičů). Vybavení škol by se mělo doplnit o chybějící prvky, případně pořídit nové (modernější), pokud jsou ve špatném stavu. Celkově se jedná o snahu zajistit rovné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí napříč školami v regionu. Především jde o doplnění scházející kapacity v mateřských školách, rekonstrukce mateřských i základních škol, bezbariérové úpravy (ne všechny školy totiž mají bezbariérovost vyřešenou), výstavbu scházejících zařízení atd. Díky zvýšení kapacity a zlepšení vzdělávací infrastruktury bude možné, aby se rodiče mnohem dříve vrátili do práce. Přínos budou mít i děti. Pobyt v mateřské škole podpoří posílení kompetencí a ovlivní i rozvoj jejich vnitřního potenciálu.

Zajistit do roku 2025 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích

Prioritou je zkvalitnění výuky prostřednictvím zkvalitňování infrastruktury, zejména odborných učeben. Mělo by být podporováno rozšíření základních škol o další moderní odborné učebny tam, kde je zaznamenán nedostatek prostoru pro tuto specifickou výuku. Jedná se o snahu zajistit rovné podmínky pro vzdělávání žáků napříč školami v regionu. Především jde o doplnění scházejících odborně zaměřených prostor na školách, rekonstrukce školských zařízení, bezbariérové úpravy, výstavbu scházejících zařízení atd. Díky zlepšení vzdělávací infrastruktury bude pro žáky zajištěno požadované zázemí. Toto vyplývá i z analýz regionu, např. z dokumentu Strategie ITI Olomoucké aglomerace. Je zřejmá potřeba modernizace a výstavba odborných učeben a zaměření se na odborné kompetence žáků, které jsou v tuto chvíli na nízké úrovni. Tím se připravenost žáků pro trh práce rozchází s požadavky firem a následná uplatnitelnost žáků je pak náročnější. Některé firmy musejí tyto absolventy vychovávat téměř od základů. Zvýšení kompetencí tedy napomůže především jejich postupné procvičování již na základní škole. Prioritou je modernizace odborných učeben, laboratoří a dílen, a tím i modernizace samotné výuky a zvýšení odborné kvality žáků. Kromě podpory přírodovědných, technických a řemeslných oborů se jedná také o další klíčové kompetence, jako jsou schopnost žáků komunikovat v cizích jazycích a rozvoj dovedností žáků v práci s digitálními technologiemi.

Realizovat energetická úsporná opatření v mateřských a základních školách

Priorita je stanovena s ohledem na skutečnost, že z vlastního dotazníkového šetření realizačního týmu provedeného na území ORP Mohelnice a jednání pracovních skupin vyplývá, že většina budov základních i mateřských škol se nachází ve starších budovách – na jejich výstavbu byly použity starší technologie, které se v současné době projevují nedostatečnou energetickou úsporou a s tím spojeným zvýšením nákladů na provoz. Tento problém zaznamenaly především školy v Mohelnici, Mírově, Pavlově, avšak i další školy se s tímto problémem setkávají. Prioritou je snížení provozních výdajů škol prostřednictvím snížení konečné spotřeby energie v mateřských a základních školách prostřednictvím energeticky méně náročných budov škol, na které by měly být uplatněny moderní technologie znamenající úspory.

Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků

Zájmové vzdělávání plní dva hlavní úkoly v problematice volného času. Pedagogický úkol – tedy vzdělávat a vychovávat ve volném čase, a strategický úkol – tedy vychovávat k účelnému využívání volného času. V souladu se stanovenými prioritami nadregionálního významu, zejména „Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje“, kde jsou aktivity zájmového a mimoškolního vzdělávání jednou z klíčových priorit, byla prioritně zařazena problematika rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků mezi prioritní oblasti rozvoje vzdělávání pro území ORP Mohelnice.

Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají i rozvoji tzv. měkkých dovedností, které otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti vedeni k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru. Smyslem zájmového vzdělávání je rozvíjet účastníky zájmového vzdělávání v oblastech, které jim vytvoří další konkurenceschopné možnosti na trhu práce (např. kroužky s technickým, rukodělným a přírodovědným zaměřením) – ideálně ve spolupráci se zaměstnavateli a podnikateli.

S ohledem na přínosnost služeb středisek volného času a domů dětí a mládeže ve vazbě na získání a rozvoj měkkých dovedností vedoucích k iniciativě a podnikavosti je třeba tuto cílovou skupinu rozšířit. Pedagogové a vedení středisek volného času a domů dětí a mládeže vyžadují podporu směrem k rozvoji nabízených služeb pro děti/žáky ZŠ a také rozšiřování povědomí o přínosnosti zájmového vzdělávání pro uplatnitelnost na trhu práce.

Prioritou je vybudování vhodných prostor k rozšíření spektra pro mimoškolní, odborné a volnočasové aktivity dětí a žáků (např. dílny pro polytechnickou výchovu, multifunkční učebny pro rozvoj digitální a jazykové gramotnosti). Dobrá dostupnost pro všechny skupiny vč. dětí se zdravotními a sociálními handicapy. Vybavení středisek volného času (dům dětí a mládeže, spolkové klubovny a další) vhodným zařízením a materiálním zázemím pro zabezpečení širokého spektra mimoškolních a volnočasových aktivit. Významná je i příprava nových mimoškolních a volnočasových aktivit zaměřených na různé skupiny dětí a žáků v návaznosti na primární vzdělávání či úprava stávajících programů ve vazbě na moderní formy aktivit (využívání digitálních technologií, pomůcky a zařízení pro kreativní rozvoj, pomůcky pro kompenzaci zdravotních handicapů a další). Podporováno bude i prohloubení spolupráci s externími subjekty a pedagogy.

Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání

- Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita,
- Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,
- Investice do rozvoje kapacit základních škol,
- Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění.

Prioritou je:

- Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání
- Podpora asistentů pedagoga
- Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

- Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

Prioritou je aplikace novely školského zákona č. 82/2015 Sb., která zavádí mimo jiné možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti. Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem je jednou z klíčových priorit v oblasti inkluzivního vzdělávání. Cílem je rozvíjet všechny kompetence u dětí a žáků a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka. Prioritou je zajistit vnější i vnitřní bezbariérovost školy, což s sebou přinese velké finanční požadavky na realizace projektů s cílem zabezpečit bezbariérový přístup do MŠ i ZŠ. Plánována jsou opatření zabezpečující vnější i vnitřní bezbariérovost škol a školských zařízení. Bez zajištění bezbariérových úprav školních budov nebude v silách většiny škol v ORP přijmout ke vzdělávání žáky, kteří jsou na bezbariérovosti školy závislí.

Součástí této priority je i zabezpečení možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem, což vyžaduje mimo jiné i proškolení pedagogických pracovníků pro práci v přípravných třídách, podporu komunikace a spolupráce rodiny, školy a odborníků (vzájemná setkávání) a podporu spolupráce mezi školami – sdílení dobré praxe. Tato priorita je ovlivněna zejména novelou školského zákona, která nově zavádí možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti a díky které MŠ i ZŠ budou vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro kvalitní inkluzivní vzdělávání je prioritou zabezpečení i dostatečného počtu speciálních a kompenzačních pomůcek, což vyžaduje dostatečný objem finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice. Prioritou je vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků účastnících se vzdělávacího procesu, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a užíváním kompenzačních a speciálních pomůcek v průběhu vzdělávání.

Podpora asistentů pedagoga

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb. přináší pro školská zařízení povinnost poskytnout dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření maximální podporu v průběhu vzdělávání. Jednou z forem této podpory je využití asistenta pedagoga. Tato novela zákona také počítá s navýšením finančních prostředků poskytovaných na činnost školy ze státního rozpočtu podle § 161 až 163 z důvodu využití asistenta pedagoga, již ale neřeší systém finanční podpory asistentů pedagoga. Tohle se jeví jako problém, a proto bylo začleněno mezi prioritní oblasti v rámci ORP Mohelnice. I proto, že většina MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice cítí silnou potřebu zajištění dalšího vzdělávání pro asistenty pedagoga, což je jednou z hlavních priorit pro následující období 2016-2018. Asistenti pedagoga v současné době mají pouze minimální možnost dalšího vzdělávání, nemohou tedy pružně reagovat na připravované změny. Priorita je definována s cílem zajištění adekvátního systému pro další vzdělávání asistentů pedagoga včetně zabezpečení finanční podpory pro systém vzdělávání, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v průběhu vzdělávání, a finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice.

Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Prioritou je podpora vzdělávání žáků: se zdravotním postižením, se sociálním znevýhodněním, podpora nadaných žáků.

Všechny národní i krajské strategické dokumenty týkající se vzdělávání uvádějí zajištění rovných příležitostí ke vzdělávání pro každého jedince jako jeden z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících jeho další vývoj, formování osobnosti i možnosti začlenění se do společnosti. U žáků se zdravotním postižením se potom jedná o nutnost přizpůsobení nejen přístupu pedagogického vedení, ale také o vhodné modelování edukačního prostředí, pořízení kompenzačních pomůcek, materiálu a zabezpečení kvalitního, odborného personálního obsazení poradenského a pečujícího týmu, který těmto žákům umožňuje maximální rozvoj jejich schopností a dovedností.

V případě podpory vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je prioritou podpora spolupráce rodiny a školy. Proces socializace představuje dlouhý a komplikovaný vývoj začleňování jedince do společnosti. Pokud dojde k jeho narušení, příp. se v tomto procesu vyskytuje příliš mnoho překážek, může dojít k problémům, jež neumožní jedinci úspěšné uplatnění sama sebe ve společnosti, ani dostatečný rozvoj jeho schopností a dovedností. Žáci se sociálním znevýhodněním představují právě jednu z nejvíce ohrožených skupin v rámci úspěšně zvládnutého procesu socializace. V Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020 se uvádí, že „neexistuje nároková forma finanční podpory prostřednictvím normativů, respektive příplatků. Tato skutečnost je vážným problémem a překážkou pro systematickou práci se žáky ohroženými školním neúspěchem z důvodu sociálního znevýhodnění.“ Proto vyžaduje tato skupina ztíženou pozornost a podporu, které se jim v rámci rodinného prostředí mnohdy nedostává, nebo ji rodina nemůže dostatečně zajistit.

K zabezpečení podpory vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je nezbytná: podpora komunikace a spolupráce rodiny, školy a odborníků (vzájemná setkávání), podpora realizace mimoškolních aktivit, jichž se mohou žáci se sociálním znevýhodněním účastnit, podpora školních poradenských center (psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog – pomoc rodičům i pedagogům při řešení problémů), podpora realizace, tvorby a inovace preventivních programů zapojujících žáky se sociálním znevýhodněním a podporujících jejich další rozvoj a podpora spolupráce mezi školami – sdílení dobré praxe.

Podpora nadaných žáků vyžaduje změnu systému, jeho větší otevřenost a širší propojení spolupráce odborníků i rodičů, kteří se na výchově a vzdělávání nadaných dětí podílí. Důvodem pro dosažení změny je poskytnout nadaným žákům v systému vzdělávání na úrovni MŠ i ZŠ možnost jejich nadání dále rozvíjet a tím využít příležitosti k maximálnímu rozvoji jejich schopností a dovedností. Podpora nadaných žáků vyžaduje změnu systému, jeho větší otevřenost a širší propojení spolupráce odborníků i rodičů, kteří se na výchově a vzdělávání nadaných dětí podílí.

Z agregovaných dat (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že 80 % MŠ a 62,5 % ZŠ v bodu Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.). Školy chtějí dosáhnout zlepšení také v oblastech využívání kompenzačních pomůcek, v práci se speciálními pomůckami, ve spolupráci s odborníky apod. Prioritou proto je zabezpečit další vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména v oblastech:

- problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením;
- vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.

Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

- Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita,
- Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání,
- Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,
- Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků,
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO),
- Kariérové poradenství v základních školách,
- Investice do rozvoje kapacit základních škol,
- Optimalizace využití kapacit všech škol,
- Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění.

Prioritou je:

- Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků
- Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků
- Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků
- Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků
- Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků
- Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
- Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
- Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků
- Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků
- Podpora aktivit neformálního vzdělávání

Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

Vzdělávání a péče představuje významný prvek v rámci rozvoje jedince. Tyto instituce zprostředkovávají dětem a žákům první komplexnější začlenění se do společnosti a významnou měrou se tak podílejí na formování jeho osobnosti. Proto musí být prioritou nás i celé společnosti zkvalitnění poskytovaných služeb v této oblasti. Jednou z klíčových oblastí je podpora čtenářské pregramotnosti a gramotnosti, která zásadně ovlivňuje úspěšnost následného vzdělávání. Rozvoj čtenářské gramotnosti je v současnosti jednou z nejvýznamnějších a nejsledovanějších oblastí v rámci vzdělávání na základních školách. Důraz na tuto oblast základních gramotností vyplývá z definice čtenářské gramotnosti jako nezbytného nástroje a podmínky k dosažení studijního i profesního úspěchu. Čtenářská gramotnost úzce souvisí s dalšími kompetencemi, vede k rozvoji jazykových dovedností při výuce cizích jazyků, podporuje výchovu samostatného, sociálně i občansky plnohodnotně vybaveného

jedince, rozvíjí kulturní povědomí. Vzhledem k aktuálním formám srovnávacího testování na národní i nadnárodní úrovni, přijímacích řízení na vyšší stupně škol apod. je zřejmé, že schopnost analýzy a pochopení textu, výběru klíčových dat, správné užívání odborné terminologie a další součásti čtenářské gramotnosti jsou neodmyslitelnou oblastí rozvoje v současném základním školství, i proto je hodnocení čtenářské gramotnosti významnou součástí tzv. standardu českého jazyka. Důležitou podporou je oslovení rodičovské skupiny a spolupráce s nimi. Výběr kvalitní literatury, která odpovídá věku dětí. Dostatečné množství pomůcek k prožitkovému učení a dramatické výchově. Nabídka jazykových a kulturních akcí knihovny utvořená na základě potřeb dětí předškolního věku. Spolupráce s kulturními institucemi, programy pro děti. Významná je podpora knihoven a jejich vzájemné spolupráce s mateřskými a základními školami v zájmovém území s cílem posílení role knihoven v procesu dosahování očekávané úrovně čtenářské gramotnosti. Zlepšováním technické infrastruktury a vybavenosti, za využití moderních informačních technologií a budováním formální spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a knihovnami, dosahovat především u dětí a mládeže většího zájmu o literaturu, resp. psané slovo a tím i zvyšování čtenářské gramotnosti.

Priorita zahrnuje několik dílčích cílů, jejichž naplnění přispěje k rozvoji čtenářské pregramotnosti a gramotnosti. Jedná se zejména o prioritní:

- zabezpečení materiálních prostředků pro nákup interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj čtenářské pregramotnosti;
- vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů MŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, studium literatury, e-learningu;
- zabezpečení finančních prostředků pro nákup materiálně technické zázemí, inovace a výměna pomůcek, nákup chybějících pomůcek, nákup odborné literatury, techniky, obnovu fondu knihoven, vytváření podnětného prostředí pro rozvoj čtenářské pregramotnosti;
- podporu možností individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem – zajištění materiálních prostředků k možnosti vzniku kroužků s humanitním zaměřením, podpora spolupráce s DDM;
- vytvoření materiálních podmínek pro možnost sdílení získaných zkušeností formou stínování apod.;
- podpora rozvoje čtenářské gramotnosti formou tvorby metodických materiálů, dílen čtení apod.;
- zlepšení spolupráce mateřských a základních škol a knihoven,
- zlepšení technických podmínek a vybavení knihoven – čtenářské koutky, přednáškové prostory, elektronizace knihovního fondu a knihovnických služeb, formální spolupráce místních knihoven a školských zařízení s akcentem na ŠVP a výukové metody a postupy v oblasti čtenářské gramotnosti;
- investice do technické infrastruktury a vybavení knihoven, vytváření vhodného prostředí pro přednáškovou, edukační a popularizační činnost;
- posilování formální spolupráce škol a knihoven – prolínání činností obou typů institucí s cílem zvyšování atributů čtenářské gramotnosti s důrazem na synergii v dosahování stanoveného cíle.

Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Prioritou je zlepšení kompetencí dětí a žáků v oblasti matematické pregramotnosti a gramotnosti, a to včetně schopnosti poznat a pochopit roli a důležité postavení matematiky v budoucím životě dítěte. Hlavní je, aby byly správně nastaveny priority a opatření, aby děti mohly matematiku lépe chápat. Učitelé mateřských škol využívají při své práci poznatky a zkušenosti získané na vzdělávacích seminářích, na internetu a četbou odborné literatury. Tím rozvíjí u dětí matematické myšlení a představivost. V současné době mateřské školy samy vyvíjí různé aktivity pro děti v rámci zlepšení matematické pregramotnosti, a i přesto je zde stále prostor na jeho zlepšení. Je třeba více podporovat individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání a logiku. Na základě získání finančních prostředků zřídit technické a materiální zabezpečení pro rozvoj této oblasti a zajistit pomůcky v oblasti rozvoje.

Rozvoj matematické gramotnosti se řadí mezi nejvýznamnější oblast v rámci vzdělávání žáků na základních školách. Důležitost zlepšování v této oblasti je patrné i z toho, že se řadí mezi tzv. povinná opatření, které se řeší v MAP. K rozvoji zlepšení matematické gramotnosti žáků v neposlední řadě přispějí zlepšení didaktických kompetencí pedagogických pracovníků zapojením do výuky prvků, které matematiku představí v lepším světle, než jak ji žáci vnímají dnes. Další možnosti ke zlepšení matematické gramotnosti jsou například vznik kroužků, klubů i v rámci mimoškolního vzdělávání.

Prioritou je zlepšení kompetencí žáků, a to včetně schopnosti poznat a pochopit roli a důležité postavení matematiky v budoucím životě. Hlavní je, aby byly správně nastaveny priority a opatření, aby žáci mohli matematiku lépe chápat. Důvodem pro dosažení změny je zkvalitnění výukového procesu, zlepšení technického a materiálního zabezpečení a získání finanční podpory k personálnímu zajištění individualizace (dělení).

Prioritou je:

- zajistit materiální prostředky pro nákup interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti;
- vytvořit podmínky pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů MŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, studium literatury, e-learningu;
- zajistit finanční prostředky pro nákup materiálně technické zázemí, inovace a výměna pomůcek, nákup chybějících pomůcek, nákup odborné literatury, techniky, vytváření podnětného prostředí pro rozvoj matematické pregramotnosti;
- podpořit možnost individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem – zajištění materiálních podmínek pro výuku;
- zajištění prostředků k možnosti vzniku kroužků s matematickým zaměřením, podpora spolupráce s DDM;
- vytvořit materiální podmínky pro možnost sdílení získaných zkušeností s ostatními subjekty;
- zajistit finančních prostředků na chod volně přístupných učeben, na pedagogický dozor s nimi spojený, na jejich provoz a na další nové aktivity vzniklých s matematickou gramotností;
- zajistit finanční prostředky na vzdělávání pedagogických pracovníků, na výukové materiály;
- podporovat popularizační aktivity v rámci matematiky;
- zkvalitnit informovanost a spolupráci s rodiči.

Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Podpora cizího jazyka v útlém věku lépe připravuje děti na život, ať jde o lepší porozumění v globálním světě, tak i v dalších lidských činnostech či na trhu práce, atd. Prioritou je v maximální možné míře podporovat zařazení cizího jazyka i do veřejných MŠ a dále spolupráci s rodilým mluvčím, podpořit další vzdělávání pedagogických pracovníků či spolupráce s DDM v zajištění zájmových kroužků cizího jazyka pro předškolní děti. Pro naplnění stanovených cílů je nezbytné zlepšení a zkvalitnění technického a materiálního zabezpečení včetně audiovizuální techniky, rozšíření vzdělávání učitelů v oblasti jazykové gramotnosti, podpora individualizace výuky, podpora výuky rodilými mluvčími – lektory a spolupráce s neformálním vzděláváním (nabídka kroužků cizího jazyka pro předškolní věk).

S ohledem na skutečnost, že rozvoj jazykových kompetencí je nedílnou součástí vývoje a rozvoje samostatného jedince, jsou dílčími prioritami:

- rozvoj jazykových kompetencí žáků, oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí;
- podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků;
- podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol;
- vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů 1. a 2. stupně formou dalšího vzdělávání, kurzů, e-learningu, blended-learningu;
- zajištění materiálních prostředků pro nákup techniky;
- vytvoření podnětného prostředí pro rozvoj jazykové gramotnosti a poznávání jiných kultur;
- podpora možnosti dělení hodin při menším počtu žáků, individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem;
- vytvoření materiální podmínky a stanovit způsob financování pro možnost sdílení získaných zkušeností formou stínování apod.

Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Zapojením moderních ICT technologií se zvýší zájem o danou látku a zároveň se zatraktivní výchovně-vzdělávací aktivity dětí. Prioritou je zajištění technického a materiálového vybavení, pravidelného školení pro pedagogické pracovníky, s cílem získání dovedností jak využít ICT technologii ve výuce a zavádění novinek do ní a zapojení ICT techniky do výchovně-vzdělávacích aktivit dětí. S tím souvisí i zlepšení využívání ICT vybavení ve výchovných aktivitách v MŠ a podpora snahy pedagogů využívat různé pomůcky (interaktivní tabule, notebooky atd.). Důležité je také správné zaškolení pedagogických pracovníků, kteří budou s ICT vybavením pracovat. Pravidelné semináře a sdílení zkušeností s ostatními školami by mělo být samozřejmou doplňující aktivitou. V souladu se strategickými dokumenty je prioritou posílení vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí žáků. Cílem je moderní ICT vybavení škol, zabezpečení moderních pomůcek do vzdělávacího procesu a podpora integrace digitálních technologií do výuky a do života školy a zabezpečení podpory spolupráce mezi pedagogy, školami a dalšími subjekty.

Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy je v souladu se všemi strategickými dokumenty na úrovni Olomouckého kraje i ČR. Prioritou je zlepšení technického a materiálního zabezpečení, zkvalitnění

vzdělávání učitelů v oblasti environmentálního vzdělávání a EVVO s cílem zvýšení podpory individualizace výuky a podpory spolupráce s dalšími subjekty.

Prioritou je:

- vytvořit podmínky pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů 1. a 2. stupně formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení;
- zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky;
- podpořit možnost individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem – zajištění materiálních prostředků k možnosti vzniku kroužků s přírodovědným i technickým zaměřením (chemie, fyzika, přírodopis či zeměpis, atd.), podpora spolupráce s DDM;
- zajistit materiální podporu k možnosti pěstování vztahu k životnímu prostředí (nákup didaktických pomůcek, výtvarných dílen, zkvalitnit technickou úroveň areálů s environmentálními prvky, stavební úpravy školních zahrad, atd.
- zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky.

Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Jedním z důležitých cílů rozvoje této oblasti je vést děti k pozitivnímu vnímání kultury a zvyšování povědomí o národním kulturním dědictví. V rámci poznávání místních tradic seznamovat děti s lidovými zvyklostmi. Probouzet u dětí tvůrčí aktivity přípravou vystoupení na veřejnosti (např. besídky pro rodiče, podzimní oslavy, vítání zimy, jarní zvyklosti, oslavy Dne matek a Dne dětí apod.).

Uplatnění kulturního povědomí a vyjádření má důsledky pro mnoho různých oborů a úrovní, počínaje prací učitelů ve třídě, která podporuje další vývoj dítěte. Spolupráce a zapojení rodiny v rámci aktivit předškolních dětí směřuje k podpoře jejich dalšího rozvoje s ohledem na aktuální trendy. Je třeba klást důraz na pořizování kvalitních didaktických pomůcek – např. knihy, hudební nástroje atd.

Prioritou je:

- rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření;
- rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření;
- podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků;
- technické a materiální zabezpečení, včetně audiovizuální techniky;
- vzdělávání učitelů v oblasti rozvoje kulturního povědomí dětí;
- podpora individualizace výuky.

Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

Cílem tělesné výchovy je vést děti ke zdravému životnímu stylu a aktivnímu pohybu, dostat děti od počítačů a televizí ven. TV (tělesná výchova) umožňuje rozvoj fyzických a pohybových možností dětí, prospěšného pro jeho zdraví. Pohyb je základní potřeba dítěte. Ke spontánním i řízeným pohybovým aktivitám dětí jsou převážně využívány prostory MŠ, ZŠ, školní zahrady či hřiště. V rámci spolupráce MŠ, ZŠ a subjekty neformálního vzdělávání je prioritou zajistit pravidelné návštěvy tělocvičny a v letních měsících navštěvovat venkovní sportovní např. i fotbalové hřiště pro uskutečnění sportovních aktivit dětí (např. letní olympiáda, přátelská fotbalová utkání apod.). Na základě zpracované projektové dokumentace a podle finančních prostředků je prioritou zrekonstruovat školní zahrady, tělocvičny a

hřiště. Každoročně zařazovat plavecký kurz v krytém bazénu pro děti z MŠ v délce 10 lekcí. V rámci zájmových kroužků nabídnout dětem kroužky, které rozvíjí pohybové a taneční schopnosti (např. aerobic, zumba, tanečky apod.). Prioritou je vzdělávat pedagogické pracovníky nebo zaměstnance neformálního vzdělávání v oblasti nových poznatků z oblasti tělesné kultury či nových odvětví ve sportu nebo v jiných pohybových aktivitách, které jsou oblíbené u dětí např. v zahraničí a je velká pravděpodobnost, že se ujmou i zde. Po získání těchto zkušeností pedagogičtí pracovníci naučí získané dovednosti žáky a děti, kdy se současně pedagogové mohou zapojovat a sdílet zkušenosti s ostatními školami. V rámci zatraktivnění se mohou organizovat různé soutěže, olympiády pro jednotlivce nebo týmy. Spektrum zaměření je v dané oblasti velmi široké a pestré.

Mezi opatření k naplnění priority náleží např. následující:

- vzdělávání pedagogických pracovníků nebo pracovníků neformálního vzdělávání;
- výuka nových sportovních aktivit, které děti vidají pouze v televizi, ale dosud zde není nikdo, kdo by je vyučoval;
- sdílení zkušeností s ostatními pedagogy či školami.

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Prioritou v oblasti sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků je zabezpečení rozvoje didaktických kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, kurzů, podpora digitálních kompetencí učitelů. Ke klíčovým patří: vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů MŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky.

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí má v současné podobě základního vzdělávání formu průřezového tématu, které prolíná několika obory od občanské výchovy, výchovy ke zdraví a dějepisu až po výchovy umělecké a různé druhy volitelných předmětů. V rámci těchto oborů jsou definovány jednotlivé dílčí výstupy dle vzdělávacích oblastí (viz platná úprava RVP), největší měrou se podílí výchova k občanství. Výchova demokratického občana, vybaveného podstatnými sociálními a občanskými dovednostmi, je celospolečensky vnímána jako jedna z prioritních úkolů základního vzdělávání. Základní školy realizují aktivity k rozvoji sociálních a občanských kompetencí formou různých školních projektů, významný podíl v této oblasti má spolupráce s veřejnými i státními institucemi, orgány státní správy, policií, úřady práce apod. formou besed, návštěv. Aktivní pojetí výchovy v tomto ohledu naplňuje zřizování žákovského parlamentu a podpora různých žákovských aktivit (adopce na dálku, sbírky, dny otevřených dveří, vystoupení pro veřejnost).

Prioritou je budování povědomí o etických hodnotách, nastavovat jednoznačná a spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, s důrazem na kontrolu jejich dodržování. Významnou součástí je výuka k bezpečnému užívání informačních a komunikačních technologií, rozvoj schopností k učení, sebereflexe a sebehodnocení. V delším horizontu budou priority zaměřeny na to, aby pozornost byla věnována stejnou měrou kultuře komunikace, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, schopnostem nabídnout i přijímat pomoc a ve všeobecnosti úspěšnému zapojení žáků do společenského a pracovního života.

Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Polytechnické vzdělávání je nezbytnou součástí všestranné výchovy a vzdělávání. Rozšiřuje u dětí poznatky, pracovní dovednosti a návyky, které jsou důležité pro budoucí život dítěte. Dále rozvíjí

myšlení, komunikaci a týmovou spolupráci mezi dětmi. Prostřednictvím polytechnického vzdělávání děti poznávají základy techniky, seznamují se s používáním pomůcek a nástrojů, přičemž je zde nutné dbát na zvýšenou bezpečnost dětí.

Hlavní prioritou je podporovat manuální zručnost a zařazovat prvky polytechnické výchovy ve vzdělávání. V rámci podpory polytechnického vzdělávání je prioritní realizovat vzdělávací aktivity na podporu rozvoje polytechnického vzdělávání již na úrovni MŠ a rozvíjet kompetence a nadání dětí v oblastech podporujících kreativitu a podnikavost. Prioritou je umožnit pedagogickým pracovníkům účast na odborných seminářích v rámci DVPP. Aby bylo polytechnické vzdělávání více rozvíjeno a bylo mu věnováno více prostoru, je prioritou investovat do technické infrastruktury, která by vedla k lepší motivaci dětí ke studiu polytechnických, řemeslných a přírodovědných oborů.

Prioritní je:

- rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy;
- rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy;
- aktivity směřující ke zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech;
- podpora spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy (sdílené dílny);
- podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu;
- podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy;
- vybavit školy technickým a materiálovým vybavením, aby bylo možné správně naplňovat daný cíl;
- zajistit vhodné prostory na výuku či mimo výukové aktivity polytechnické výchovy;
- zajistit dostatek financí na chod a údržbu výše uvedených prostor, případně na finanční ohodnocení pedagogických pracovníků, kteří budou realizovat mimo výukové aktivity;
- lepší informovanost mezi žáky o možnostech vzdělání v technických oborech;
- zlepšení prostor pro výuku;
- podpořit vzájemnou provázanost jednotlivých subjektů vzdělávání a aktérů neformálního vzdělávání;
- organizace společných projektů; jejich efektivní představení dalším potenciálním zájemcům.

Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Rozvoj kompetencí žáků k podnikavosti, kreativitě a iniciativě nenalezneme v rámci systému současného školství komplexně a celistvě zpracován. Objevuje se pouze ve formě dílčích výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, případně jako výuková forma. Jednou z priorit v této oblasti je úprava ŠVP v jednotlivých oborech tak, aby se výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě stala plnohodnotnou a systematickou oblastí. V praxi žáci rozvíjí jmenované kompetence především formou projektů (Minipodniky, dny otevřených dveří spojené s prodejem žákovských výrobků, Den pro volbu povolání).

Mezi prioritní potřeby v této oblasti patří rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, nákupu výukových programů a literatury, vytvoření prostoru a materiálního zabezpečení k možnosti sdílení poznatků a příkladů dobré praxe mezi pedagogy i jiných škol, vytvoření podmínek a

zabezpečení finanční podpory k rozvoji kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě v rámci mimoškolních aktivit, zabezpečení či obnova technického vybavení škol.

Podpora aktivit neformálního vzdělávání

Hlavním cílem vzdělávání je rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života. Zájmové vzdělávání plní dva hlavní úkoly v problematice volného času. Pedagogický úkol – tedy vzdělávat a vychovávat ve volném čase, a strategický úkol – tedy vychovávat k účelnému využívání volného času. Zájmové vzdělávání se dle § 111 Zákona 561/2004 Sb. uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času (domy dětí a mládeže). Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Středisko volného času se dále podílí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci s dalšími institucemi rovněž na organizaci soutěží a přehlídek žáků. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání dle § 118 Zákona 561/2004 Sb. zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, případně tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, případně i další osoby. „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje“ řadí DDM k významným subjektům mimoškolní výchovy a vzdělávání. Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají k rozvoji pregramotnosti dětí gramotnosti žáků organizací aktivit a akcí (např. motivují žáky k účasti na soutěžích). Rozvojem dovedností a schopností otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti vedeni k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru. Potřeba rozvíjet schopnosti každého žáka je definována řadou strategických dokumentů. Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají i rozvoji tzv. měkkých dovedností, které otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti vedeni k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru.

Prioritou je zabezpečení podpory aktivit neformálního vzdělávání dětí a žáků definované národními strategickými dokumenty. Jedná se zejména o:

- vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, kurzů, e-learningu,
- zajištění materiálních prostředků pro nákup odborné literatury, techniky, vytváření podnětného prostředí pro rozvoj,
- vytvoření materiálních podmínek pro možnost sdílení získaných zkušeností;
- podpora možností individualizace výuky,
- podpora práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem;
- podpora rozvoje formou pravidelných kroužků, akcí a dalších aktivit.

SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

V rámci zpracování Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice byl vytvořen seznam prioritních oblastí rozvoje v tomto řešeném území:

Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol

Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání

Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků.

SWOT-3 analýza vzdělávání v mateřských školách a základních školách na území SO ORP Mohelnice byla sestavena za spolupráce realizačního týmu a pracovních týmů. Při tvorbě SWOT-3 analýzy se vycházelo z analytických podkladů, které byly zpracovávány v rámci kapitoly 3 *Analytická část*, dotazníkových šetření MŠMT a vlastního šetření.

Výstupy SWOT-3 analýzy byly dále využity pro vytvoření strategické části (Strategického rámce priorit MAP do roku 2025).

Priorita 1 – Dostupnost a kvalita škol

I n t e r n í	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	<p>S.1. Vysoká poptávka po navýšení chybějících kapacit MŠ a ZŠ, stoupající zájem rodičů o umístování dětí mladších 3 let do MŠ.</p> <p>S.2. Zájem o umístění dětí mladších 3 let do MŠ souvisí s nejčastěji dvouletou rodičovskou dovolenou stanovenou zákonem bez dalšího zajištění péče o tyto děti.</p> <p>S.3. Zájem škol o zlepšení technického a materiálního zázemí (např. o vybudování moderní infrastruktury, snížení energetické náročnosti budov atd.).</p> <p>S.4. Bohaté zkušenosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání. Střediska volného času a DDM v rámci ORP napomáhají např. k rozvoji tzv. měkkých dovedností a zapojují děti a žáky do různorodých činností a dovedností. Tato střediska mají zkušenosti s realizací výchovných, vzdělávacích, zájmových i rekreačních akcí pro děti a žáky.</p>	<p>W.1. V některých případech podmínky pro vzdělávání žáků napříč regionem a absence rezerv v kapacitách některých mateřských a základních škol, kdy se školy v menších obcích tak potýkají s nenaplněností kapacit.</p> <p>W.2. Převážně krátká provozní doba MŠ v obcích, odkud rodiče dojíždí do zaměstnání a nestačí si děti vyzvednout. Snadno se dá vyřešit delší provozní dobou vesnických MŠ či školních družin.</p> <p>W.3. Chybí motivace žáků ke vzdělávání se v polytechnických oborech, jazykových dovednostech a schopnosti práce s počítači a informačními technologiemi. Hodnocení těchto klíčových kompetencí v ORP Mohelnice je v současné době spíše průměrné.</p> <p>W.4. Špatná součinnost trhu práce a nabídkou škol i přes to, že kraj motivuje žáky poskytováním stipendií v potřebných oborech.</p> <p>W.5. Nadměrné množství SŠ i přes možnost stipendií žáci nemají zájem o technické obory a další obory požadované trhem práce</p> <p>W.6. Některé podniky (společnosti) neprojevují zájem o spolupráci se ZŠ</p> <p>W.7. Školy nadměrně nahrazují povinnosti rodičů (doučování, studovna, asistent, pedagog), je nutné posílení kompetencí OSPOD a posílení úlohy učitele ve společnosti</p>

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<p>O.1. Demografické prognózy budoucího vývoje očekávají mírný nárůst úhrnné porodnosti.</p> <p>O.2. Plánované navazující investice do dalších projektů, například investice do pořízení školského zařízení (nábytku, didaktických pomůcek, sociálního zázemí) a dále investice do úprav venkovního prostředí (hřišť či zahrad), tam kde doposud nebylo realizováno.</p> <p>O.3. Kvalitnější vzdělávání v ORP Mohelnice díky moderní infrastruktuře ZŠ a MŠ. Navíc díky dostatečným kapacitám MŠ se budou moci rodiče vrátit dříve do práce.</p>	<p>T.1. Předsudky rodičů vůči venkovským MŠ a ZŠ, s čímž může souviset menší zájem o venkovské školy, je však významně ovlivněno tím, jakou provádí škola a zřizovatelé osvětu, jak svoji školu prezentují a jakou má škola pověst a nabídku.</p> <p>T.2. V případě rodičů dojíždějících za prací do města četné změny zápisu do školy, preferováno místo, kde rodiče pracují, snížení počtu žáků ve školách v menších obcích.</p> <p>T.3. Odchod absolventů a kvalitních pedagogických pracovníků z regionu.</p> <p>T.4. Nestálost zájmu dětí a žáků o zvolenou oblast, jsou pohodlné a raději tráví čas s počítačovými hrami.</p> <p>T.5. Snížení zájmu dětí a žáků o některé mimoškolní a volnočasové aktivity. Nabídka aktuálně převyšuje zájem.</p>

Priorita 2 – Inkluzivní vzdělávání

	Pozitivní		Negativní/Škodlivé	
	SILNÉ STRÁNKY		SLABÉ STRÁNKY	
I n t e r n í	<p>S.1. Dobré směřování inkluzivního vzdělávání na některých školách na řešeném území.</p> <p>S.2. Novela školského zákona, která zavádí možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti, a díky které budou MŠ i ZŠ vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v daleko větší míře, než tomu bylo doposud</p> <p>S.3. Jednotlivé školy v regionu podporují individuální přístup ke každému dítěti a žákovi.</p> <p>S.4. Pedagog si může modelovat situace, ve kterých využije asistenta pedagoga.</p>		<p>W.1. Nedostatek finančních prostředků pro ZŠ a MŠ v ORP, které by umožnily kvalitní práci pedagogů s heterogenní skupinou dětí. Taktéž nedostatek financí na provedení bezbariérových úprav, čímž je omezena možnost přijetí dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.</p> <p>W.2. Nesystémové zrušení funkční sítě speciálního školství a zavedené integrace dětí v běžných školách.</p> <p>W.3. Velký počet dětí ve třídách, který komplikuje individuální přístup ke každému žákovi a omezuje inkluzivní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání nadaných žáků. Ve zrušené funkční síti speciálního školství byly nízké počty žáků ve třídách a pracovali s nimi speciální pedagogové.</p> <p>W.4. Pedagogové a asistenti pedagogů v současné době mají pouze minimální možnost dalšího vzdělávání a nemohou tedy pružně reagovat na připravované změny.</p> <p>W.5. Neexistence nabídky společného vzdělávání učitel x asistent.</p>	
	PŘÍLEŽITOSTI		HROZBY	
E x t e r n í	<p>O.1. MŠ plánují další opatření, která zajistí bezproblémový přechod všech dětí na ZŠ. Dále v rámci ORP plánují MŠ i ZŠ zvýšit podporu vzdělávání všech žáků bez rozdílů, plánují se taktéž investice do bezbariérovosti.</p> <p>O.2. Realizace preventivních programů, které pomohou k integraci všech žáků a které zároveň sníží riziko výskytu sociálně patologických jevů.</p>		<p>T.1. Neochota některých pedagogů účastnit se vzdělávacích akcí (přednášek, workshopů a seminářů) z důvodu přetíženosti a nedostatku motivace.</p> <p>T.2. Problematická komunikace a stagnace spolupráce mezi rodinami, školami a odborníky. Nezáměr rodičů integrovat své děti.</p>	

<p>O.3. Podpora spolupráce mezi školami – sdílení dobré praxe.</p> <p>O.4. Obohacení obou pozic pedagog – asistent pedagoga</p> <p>O.5. Možnost doškolení asistentů pedagoga</p> <p>O.6. Odborné vedení asistentů pedagoga.</p>	<p>T.3. Tlak ze strany státu a implementace legislativních změny, které negativně ovlivní zavádění inkluzivního vzdělávání.</p> <p>T.4. Nepromyšlené zavedení inkluze na úrovni MŠMT, podle zkušeností pedagogické veřejnosti málo přínosné a především neúměrně finančně nákladné.</p> <p>T.5. V některých případech nekompetentnost a často malé zkušenosti asistentů pedagoga.</p>
---	---

Priorita 3 – Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

	Pozitivní		Negativní/Škodlivé	
	SILNÉ STRÁNKY		SLABÉ STRÁNKY	
I n t e r n í	<p>S.1. Kvalitní, kvalifikovaní a vstřícní pedagogičtí pracovníci.</p> <p>S.2. Na území správního obvodu ORP Mohelnice je realizováno několik projektů a programů zaměřených na rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků. Jedná se například o program „Celé Česko čte dětem“ projekt „Den Země.“ Dále se ZŠ zapojily do mezinárodní spolupráce a jazykově-vzdělávacích pobytů žáků, kde žáci získali potřebné zkušenosti s cizojazyčným prostředím.</p> <p>S.3. Vysoká poptávka na trhu práce o absolventy ovládají klíčové kompetence.</p>		<p>W.1. Nedostatek stabilní finanční podpory, i když se finanční podpora pedagogů se výrazně posílila.</p> <p>W.2. Kvalitní pedagogové neřeší vždy na 1. místě svoje ohodnocení.</p> <p>W.3. Mezery ve zvyšování klíčových kompetencí dětí a žáků s ohledem na požadavek jejich rozvoje.</p> <p>W.4. V případě některých škol nevhodné a zastaralé vybavení škol, které neumožňuje využívat interaktivní metody a pomůcky (např. pro rozvoj čtenářské gramotnosti).</p>	
	PŘÍLEŽITOSTI		HROZBY	
E x t e r n í	<p>T.1. Zájem o podporu klíčových kompetencí dětí a žáků.</p> <p>T.2. Nové možnosti zdrojů financování (zejména dotačních). Získávání dotací je natolik komplikované administrativně, že mnohé školy neřeší.</p> <p>T.3. Vznik a rozvoj alternativních forem předškolního i školního vzdělávání – nové formy výuky s vědomím, že ne všechno nové a vede k lepšímu a k rozvoji. Praxe ukazuje, že ne všechny alternativní formy vzdělávání jsou v našich podmínkách vhodné a přínosné.</p>		<p>T.1. Snížení zájmu škol o investice do infrastruktury, jehož původem může být například nepřipravenost záměru, nevyřešené financování.</p> <p>T.2. Nízká účast pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání, kurzech a školení ovlivněná nedostatkem financí či nezájmem ze strany pedagogů.</p> <p>T.3. Časté změny legislativy v oblasti školství, které naopak mohou zkomplikovat kvalitu vzdělávání a tím i rozvoj klíčových kompetencí žáků.</p> <p>T.4. Časté střídání ministrů školství a neschopnost parlamentu shodnout se na potřebných změnách legislativy velmi negativně ovlivňují činnost škol a s tím spojenou kvalitu vzdělávání.</p> <p>T.4. Administrativní náročnost získávání dotací, že mnohé školy neřeší.</p>	

SWOT-3 analýza pro klíčová témata

Dále také uvádíme SWOT-3 analýzy pro klíčové témata: podpora čtenářské gramotnosti; podpora matematické gramotnosti; rozvoj potenciálu každého žáka; podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.

Podpora čtenářské gramotnosti

SWOT ANALÝZA	Pomocné pro dosažení cíle	Škodlivé pro dosažení cíle	Příčina	Řešení
VNITŘNÍ VLIVY (lze ovlivnit)	Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná provázanost a spolupráce v území. • Podpora MAP. • Zázemí institucí. • Spolupráce s institucemi. • Materiální podpora. • Aktivní pracovníci v území, kteří se této oblasti věnují. • Možnost realizace různých projektů.	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> • Nezájem veřejnosti. • Nechuť některých pedagogických pracovníků se aktivně zapojit do rozvoje v této oblasti. • Přehlcenost některých pedagogických pracovníků aktivní účastní v různých projektech. • Chybějící podpora akcí v rámci některých institucí.	<ul style="list-style-type: none"> • Únava pedagogických pracovníků. • Ztráta motivace k realizaci akcí, vyhoření. •	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitace, koučink; • Propojení s ICT. • Podpora DVPP, praxí, sdílení. • Podpora inovativních a aktivizujících metod vedením školy. • Podpora učitelů v oblasti psychohygieny – supervize, intervize apod. • Podpora kritického myšlení – vyznat se v informacích.
VNĚJŠÍ VLIVY (nelze ovlivnit)	Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> • Propojování formálního a neformálního vzdělávání.	Hrozby <ul style="list-style-type: none"> • Autorský zákon, GDPR.	<ul style="list-style-type: none"> • Malá nebo žádná kontrola přístupu	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava legislativy.

	<ul style="list-style-type: none"> • Propagace akcí. • Zapojení veřejnosti. • Mezigenerační propojení. • Další podpora akcí: autorská čtení, knihobraní, vlastní tvorba atd. • Literární a dramatické soutěže, kroužky. • Práce na projektech, projektové učení. • propojení s dalšími tématy např. IA a další moderní technologie. • Možnosti seberozvoje. 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek personálních kapacit + vyhoření aktivních pracovníků • Nefunkční rodinné zázemí – více dětí v psychické nepohodě. • Vliv internetu, sociálních sítí a dalších technologií – neomezený přístup dětí k technologiím, negativní dopady na zdravý vývoj dítěte. 	<p>děti k technologiím ze strany zákonných zástupců, negativní dopady na zdravý vývoj dítěte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoká administrativní zátěž pracovníků. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora kritického myšlení – vyznat se v informacích. • Podpora zákonných zástupců v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti u jejich dětí.
--	---	--	--	--

Podpora matematické gramotnosti

SWOT ANALÝZA	Pomocné pro dosažení cíle	Škodlivé pro dosažení cíle	Příčina	Řešení
VNITŘNÍ VLIVY (lze ovlivnit)	Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> • Nabídka doučování na všech školách. • Dobré vybavení učeben pomůckami. • Využívání ICT při výuce. • Vhodné metody výuky. • Účast v matematických soutěžích. • Mezipředmětové vztahy. 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> • Provozní slepota, stereotyp. • Nedostatečné propojení matematiky s dalšími obory, se životem. • Nedostatek lídrů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepružní učitelé, kteří nechtějí opustit staré osnovy. • Nedostatek názorných pomůcek a her. • Nedůvěra k novým metodám ze strany vyučujících. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení informovanosti zákonných zástupců o průběhu vzdělávání. • Zapojení zákonných zástupců do chodu školy. • Podpora DVPP, praxí, sdílení.

		<ul style="list-style-type: none"> • Nezáměr o nové metody výuky. • Obecně negativní vnímání matematiky. 		<ul style="list-style-type: none"> • Podpora inovativních a aktivizujících metod vedením školy. • Podpora učitelů v oblasti psychohygieny – supervize, intervize apod.
VNĚJŠÍ VLIVY (nelze ovlivnit)	Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce při doučování s NZDM, DDM. • DVPP – zážitková metoda; • Vzdělávání pomocí jiných projektu – finanční gramotnost aj.; • Sdílení dobré praxe v mat. metodách, testech, soutěžích. • Využití inovativních metod, např. matematika Hejného. 	Hrozby <ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení finanční gramotnosti. • Nezáměr o technické obory. • Nedostatek technických odborníků. • Nefunkční rodinné zázemí – více dětí v psychické nepohodě. • Vliv internetu a dalších technologií – neomezený přístup dětí k technologiím, negativní dopady na zdravý vývoj dítěte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na VŠ se neučí nové předměty a praktická výuka matematiky. • Negativní vnímání osobnosti učitele matematiky veřejností. • Kopírování vzorců z rodiny. • Malá nebo žádná kontrola přístupu dětí k technologiím ze strany zákonných zástupců, negativní dopady na zdravý vývoj dítěte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Změna VŠ výuky, přípravy nových učitelů. • Důraz na praktičnost výuky. • Zvýšení prestiže pedagogického povolání – učitel vzorem. • Dodržování koncepčních dokumentů (Strategie 2030+) ze strany MŠMT a dalších aktérů ve vzdělávání.

Rozvoj potenciálu každého žáka; podpora pedagogických

SWOT ANALÝZA	Pomocné pro dosažení cíle	Škodlivé pro dosažení cíle	Příčina	Řešení
VNITŘNÍ VLIVY (lze ovlivnit)	Silné stránky Zájmové aktivity – široká nabídka neformálního vzdělávání (podpora knihoven, NZDM, DDM) <ul style="list-style-type: none"> Aktivní pedagogičtí pracovníci v území. Nabídka doučování. Činnost ZUŠ a spolků v území (Sokol, Skaut, sportovní kluby, Mohelníček, STURM, Spolek ručních řemesel...) 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> Vzájemná spolupráce mezi vzdělávacími institucemi – předávání zkušeností, sdílení know how. Možnosti individualizace výuky. Nerovný přístup pro všechny. Využití potenciálu nadaných dětí a žáků. Nedostatečné využití aktivizačních a kreativních metod výuky. Nedostatečné pokrytí odborných pozic v MŠ, ZŠ a SŠ (školní psychologové, školní speciální pedagogové, logopedi aj.). Neochota pedagogů k DVPP. 	<ul style="list-style-type: none"> Únava pedagogů. Administrativní zátěž. Neochota pedagogů sdílet postupy své práce, neochota nechat někoho nahlédnout do své práce. Nedostatečné finanční ohodnocení odborných pozic ve školství. 	<ul style="list-style-type: none"> Spolupráce se zákonnými zástupci. Změna RVP – ŠVP. DVPP jako nutnost. Efektivní odměňování. Sdílení dobré praxe, regionální předmětové soutěže.
VNĚJŠÍ VLIVY (nelze ovlivnit)	Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> Preventivní aktivity Práce s nadanými žáky. Příklady dobré praxe. Spolupráce mezi školami. Spolupráce s poradenskými 	Hrozby <ul style="list-style-type: none"> E-nebezpečí – vliv sociálních sítí. Socioekonomické podmínky rodiny. Nedostatečné kritické myšlení. Nedostupnost volnočasových aktivit. 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek pracovníků. Nedostatečné finanční ohodnocení pracovníků. 	<ul style="list-style-type: none"> Vnímání školství jako apolitické oblasti – podpora koncepčních kroků bez ohledu na střídání politické moci. Spolupráce s firmami, vysokými školami.

	<p>organizacemi a pracovníky.</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora žáků při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání. 	<ul style="list-style-type: none"> Odklon od Strategie 2030+, nesystémové změny MŠMT, které povedou k nedostatku personálních kapacit pro zajištění rozvoje potenciálu každého žáka 	<ul style="list-style-type: none"> Špatná socioekonomická situace rodin. Špatné rodinné prostředí. Vliv politiky ve školství. 	<ul style="list-style-type: none"> Benefity pro externí pracovníky.
--	---	--	--	--

Didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.

SWOT ANALÝZA	Pomocné pro dosažení cíle	Škodlivé pro dosažení cíle	Příčina	Řešení
VNITŘNÍ VLIVY (lze ovlivnit)	<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> Možnosti pořádání pravidelných teambuildingových aktivit pro pedagogy. Vedení školy většinou dbá na wellbeing pedagogických pracovníků. Sdílení zkušeností s jinými školami. Více finančních prostředků na DVPP a pomůcky Technická vybavenost škol. 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> Neochota některých pedagogů (ve vyšším věku) účastnit se vzdělávacích akcí. Nedostatečné zázemí – nutnost neustálé renovace zázemí škol, málo míst pro zázemí a přípravu pedagogických pracovníků ve školách. Nepřipravenost pedagogů na systémové změny ve školství. Nedostatečná spolupráce mezi školami. 	<ul style="list-style-type: none"> Přehlcenost pracovními povinnostmi, vyhoření. Rychlé zastarávání inventáře. Málo místa ve školách – staré budovy. Rychlé tempo změn => nutnost pravidelně informovat pedagogické pracovníky ze strany vedení školy. Nezájem i neznalost zřizovatele. 	<ul style="list-style-type: none"> Finanční motivace. Podpora vnitřní motivace. Navýšení počtu pedagogických pracovníků. Komunikace se zřizovatelem ohledně možností investic, rozšíření infrastruktury škol. Vzdělávání pro celé sborovny. Pravidelné schůzky se zřizovatelem.

	<ul style="list-style-type: none"> Flexibilita pracovníků ve vzdělávání. 	<ul style="list-style-type: none"> Neochota některých pedagogických pracovníků v oblasti sebevzdělávání. Nedostatečná spolupráce se zřizovatelem, nedostatečný zájem zřizovatele o oblast školství (kompetence zřizovatele). 		
VNĚJŠÍ VLIVY (nelze ovlivnit)	Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> Výměna zkušeností, příklady dobré praxe. Nabídka vzdělávacích aktivit. Možnost čerpání finančních prostředků z šablon OP JAK na vzdělávání. Spolupráce se zřizovatelem, který většinou dbá na rozvoj školství v obci jako zdroj komunitního a kulturního života v obci. 	Hrozby <ul style="list-style-type: none"> Informační a metodická roztržičnost. Plánované nejasné změny priorit MŠMT. Nadměrné prezentování aktivit školy na sociálních sítích Administrativní přetíženost. 	<ul style="list-style-type: none"> Pandemie, válečné konflikty, uprchlická krize. Změny ve společnosti na které je nutno reagovat, ale mnohdy nevíme jakým způsobem. Neopodstatněná kritika aktivit školy ze strany stále kritizujících. Různé politické představy, nekompetentnost ministrů. 	<ul style="list-style-type: none"> Nutnost flexibility – mít připraveno náhradní řešení. Držet si odstup, chovat se eticky.